

ARXIU D'ETNOGRAFIA
I FOLKLORE DE CATALUNYA

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES
UNIVERSITAT DE BARCELONA

PROGRAMA
DE
CURSOS I INVESTIGACIONS

1921-1922

ANY VII

BARCELONA

1921

R.22106

3731, exp 4

L'ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE DE CATALUNYA

fundat l'any 1915, té per objecte el conreu de l'Etnografia en general i en particular la recerca i estudi de la cultura popular de les Terres de Llengua Catalana (Catalunya, Rosselló, València, Balears i Alguer) i de les àrees conexas, per tal d'intentar, sobre aquesta base, la psicologia comparada del poble català preferentment amb els demés pobles peninsulars.

Per a aconseguir aquesta finalitat, l'ARXIU compta amb una xarxa d'uns 300 col·laboradors escampats arreu de les dites Terres de Llengua Catalana, la missió dels quals és respondre els qüestionaris monogràfics que els són circulats periòdicament.

Per tal d'orientar i facilitar la tasca dels col·laboradors, està a punt d'ésser repartit un *Manual per a recerques d'Etnografia de Catalunya*, el qual, a més d'un qüestionari folklòric general, conté instruccions per a fer les recerques, per a l'obtenció de fotografies i la recol·lecció de documents gràfics i objectes destinats al futur Museu Etnogràfic de Catalunya, i la manera de fer observacions d'Antropologia i Psicologia col·lectiva.

Els materials rebuts—que avui ja són molts i bons—són ordenats i sistematitzats, servint de base per als diferents treballs que prepara l'ARXIU i que oportunament es publicaran.

L'ARXIU aplega en sa Secció Gràfica: *a*) tota classe de gravats populars (goigs, estampes, auques, romansos, etc.), i *b*) fotografies de caràcter etnogràfic, catalanes i de diversos països. Aquesta Secció, encara que està formant-se, comença ja a ésser nombrosa. Consta de prop de 2.000 gravats populars i altres tantes fotografies, i passen de 200 les diapositives per a projeccions.

La Biblioteca Etnogràfica compta amb quasi totes les principals revistes estrangeres d'Etnografia, i a més amb nodrides seccions d'obres i tractats de caràcter general, Psicologia dels pobles, Religió primitiva, Organització social primitiva, Tecnologia, Museus etnogràfics, i una Secció d'Etnografia i Etnologia especial dels diversos pobles, en la qual les col·leccions referents a Catalunya i a tota la Península són d'especial interès. Amb tot i estar en període de formació, aquesta Biblioteca Etnogràfica, tant per sa qualitat com per sa quantitat—consta de més d'un miler de volums—constitueix el fons més important de Catalunya i segurament d'Espanya.

INTRODUCCIÓ A LA PSICOLOGIA DELS POBLES

Curs de 4 lliçons per

T. CARRERAS I ARTAU

*Catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres,
Director de l'Arxiu*

- I. - Desenrotllament científic de la Psicologia dels pobles.
- II. - Etnografia, Etnologia i Psicologia dels pobles. Problemes i mètodes.
- III. - Bases etnogràfiques per a la Psicologia del poble català.
- IV. - La qüestió ibèrica davant la Psicologia dels pobles.

Aquestes lliçons seran donades els dies 16 i 23 de febrer i 2 i 9 de març, a les sis de la tarda.

DEL MÈTODE EN L'ETNOGRAFIA

Curs de 4 lliçons per

J. M. BATISTA I ROCA

*Professor Auxiliar de la Facultat de Filosofia i Lletres,
Secretari de l'Arxiu*

- I. - El mètode comparatiu i altres mètodes.
 - a) L'escola comparativa i ses lliures amb l'escola històrica.
 - b) Escoles antropogeogràfiques.
 - α) Ratzel i l'escola alemanya.
 - β) J. Brunhes i l'escola francesa.
 - c) L'escola sociològica francesa.
- II. - Les direccions psicològiques.
 - a) Lévy-Bruhl i sa teoria del pensament pre-lògic.
 - b) Wundt i la psicologia dels pobles.
 - c) El psico-anàlisi de Freud i els problemes de la religió primitiva.
 - d) L'escola psico-antropològica d'Oxford.
 - α) Dr. McDougall i el pensament de grup.
 - β) Dr. R. R. Marett i la religió primitiva.
- III - Les tendències etnològiques.
 - a) Els iniciadors.
 - b) Graebner i son *Methode der Ethnologie*.
 - c) Dr. W. H. R. Rivers i sa *History of Melanesian Society*.
- IV. - Aplicació a l'estudi de la cultura tradicional de les classes atrassades dels pobles civilitzats.

Aquestes lliçons seran donades els dies 19, 26 y 31 de gener i 9 de febrer, a les sis de la tarda.

L'ETNOLOGIA DE CATALUNYA

Curs de 4 lliçons per

P. BOSCH GIMPERA

*Catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres,
Director de les Investigacions Arqueològiques de
l'Institut d'Estudis Catalans*

- I. - Assaig de reconstitució de l'Etnologia prehistòrica de Catalunya.
- II. - L'Etnologia de l'època ibèrica: els pobles i llurs moviments.
- III. - Els diferents elements constitutius de l'Etnologia catalana abans de l'època romana.

Aquest curs constitueix una col·laboració amb la Secció de Prehistòria del Seminari d'Història i Arqueologia de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Les lliçons, il·lustrades amb projeccions, seran donades els dies 1, 8, 22 i 29 d'abril, a les sis de la tarda.

**ESTUDIOS
SOBRE EL PUEBLO VASCO
Y SU CULTURA**

I

**EL PUEBLO VASCO:
ANTROPOLOGÍA Y ETNOGRAFÍA**

Dos lecciones

por

TELESFORO DE ARANZADI

*Catedrático de la Facultad de Ciencias,
Miembro de la «Sociedad de Estudios Vascos»*

II

ARTE POPULAR VASCO

Una lección

por

ÁNGEL DE APRÁIZ

*Catedrático de la Facultad de Filosofía y Letras,
Secretario de la
«Sociedad de Estudios Vascos»*

Aquestes lliçons, il·lustrades amb projeccions, seran donades els dies 16, 23 i 30 de març, a les sis de la tarda.

**ESTUDIS DE GEOGRAFIA
LINGÜÍSTICA
I D'ETNOGRAFIA**

per

**MN. ANTONI GRIERA,
PVRE.**

Membre de l'Institut d'Estudis Catalans

Aquesta lliçó serà donada el dia 6 d'abril, a les sis de la tarda.

**ESTUDIS SOBRE LA
CANÇÓ POPULAR
A CATALUNYA**

I

EL CANÇONER POPULAR CATALÀ
per
ROSEND SERRA I PAGÈS

Professor de l'Escola d'Alts Estudis Comercials

II

LA CANÇÓ DE TREBALLADA
per
**MN. HIGINI ANGLÈS,
PVRE.**

del Departament de Música de la Biblioteca de Catalunya

III

**PROBLEMES HISTÒRICO-CRÍTICS
SOBRE LA LLETRA DE LES
CANÇONS**

per

P. BOHIGAS BALAGUER

Llicenciat en Lletres

Aquestes tres lliçons seran donades respectivament els dies
12 de gener, 25 i 18 d'abril, a les sis de la tarda.

La de Mn. H. Anglès anirà acompanyada d'il·lustracions
musicals.

*L*ES LLIÇONS SERAN DONADES
A LA FACULTAT DE FILO-
SOFIA I LLETRES.

LA INSCRIPCIÓ, QUE ÉS GRA-
TUITA, POT FER-SE A L'ARXIU
D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE
DE CATALUNYA (SEMINARI DE
LA CÀTEDRA D'ÈTICA) O A LA
SECRETARIA DE LA FACULTAT.
PER AL CURS DEL DR. P. BOSCH
GIMPERA, PODRÀ FER-SE TAMBÉ
LA INSCRIPCIÓ AL SEMINARI
D'HISTÒRIA I ARQUEOLOGIA.

TREBALLS DE SEMINARI

Els dimarts, de sis a vuit del vespre: Treballs d'ordenació i sistematització de materials rebuts, documents gràfics, etc., i catalogació de llibres i revistes.

Els dijous de sis a set del vespre: Discussió d'iniciatives, preparació de qüestionaris, examen de comunicacions i materials rebuts, de llibres, revistes, etc. els dies que no hi hagi curs.

Ampliant una pràctica ja de temps establerta, quan les circumstàncies ho requereixin, l'ARXIU invitarà als col·laboradors que hagin efectuat alguna recerca extraordinària a venir personalment a donar-ne compte en una sessió, en la qual, després de la presentació dels materials, s'obrirà discussió sobre els mateixos.

Els col·laboradors de l'ARXIU tenen dret a assistir a les sessions ordinàries i extraordinàries i a tots els cursos, sense necessitat de la prèvia inscripció.

EXPLORACIONS ETNOGRÀFIQUES

A més de les recerques per medi de qüestionaris monogràfics circulats als col·laboradors, i de les excursions fetes amb l'objecte de recollir fotografies per a la Secció Gràfica, l'ARXIU inicià el prop-passat curs l'estudi intensiu, sobre el terreny, d'àrees limitades, mitjançant llur exploració per membres de l'ARXIU.

Durant el curs passat es practicà en tres etapes successives l'exploració etnogràfica de la zona de la frontera entre el dialecte català oriental i l'occidental, des de Mora d'Ebre al Pirineu. Les nombroses dades recollides serviran per a contribuir a delimitar les àrees de la cultura popular a Catalunya, i de base per als treballs preliminars que's practiquen per a fer l'«Atlas Etnogràfic de les Terres Catalanes».

En el curs actual prosseguiran aquestes exploracions etnogràfiques en les àrees que oportunament es fixaran.

PUBLICACIONS

DE L'ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE DE CATALUNYA

Ptes.

ORGANISACIÓ SISTEMÀTICA D'UN ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE DE CATALUNYA. Universitat de Barcelona. Ampliació d'estudis de la Càtedra d'Ètica (Facultat de Filosofia i Lletres). Prof. T. Carreras i Artau. Novembre de 19'5. Edicions catalana i castellana.		1
ESTUDIS I MATERIALS. Vol. I. Curs de 1915-1916. Any I.		4
ESTUDIS I MATERIALS. Vol. II. Curs de 1916-1917. Any II.		10

QÜESTIONARIS

1. *Corpus paremiològic català*, per Sebastià Farnés.
2. *Folklore dels fenòmens atmosfèrics*, per J. M. Batista i Roca.
3. *Naixement* (Primer sobre «Les jornades de la vida»), per Telesforo de Aranzadi, Tomàs Carreras i Artau i J. M. Batista i Roca.
4. *Costums i tractes més usuals referents a bestiar* (Primer sobre «Ètica i Dret consuetudinaris i Economia popular de Catalunya»), per Daniel Danés i Torras i Joaquim Carreras i Artau.
5. *La Cançó popular catalana* (Primer de la sèrie sobre aquest tema), per Robert Gerhard.
6. *Trets característics i sancions populars: motius, àlies, mals noms, penjaments, vituperis, etc.* (Primer sobre «Qualitats mentals del poble català»), per Tomàs Carreras i Artau.
7. *Comparances populars* (Segon de la sèrie anterior), per Tomàs Carreras i Artau.
8. *Infància, adolescència i joventut* (Segon sobre «Les jornades de la vida»), per Telesforo de Aranzadi, Tomàs Carreras i Artau i J. M. Batista i Roca.
9. *Costums i tractes més usuals referents a la pesca marítima* (Segon sobre «Ètica i Dret consuetudinaris i Economia popular de Catalunya»), per Rafael Closas i Cendra J.
10. *Les festes de l'any i la litúrgia popular* (Primer sobre «Religiositat popular i tradicional de Catalunya»), per Antoni Grieria, Pvre.
11. *El Mite i la Llegendà a Catalunya. Temes generals* (Primer de la sèrie), per Pere Bohigas Balaguer.
12. *Matrimoni* (Tercer sobre «Les jornades de la vida»), per Telesforo de Aranzadi, Tomàs Carreras i Artau i J. M. Batista i Roca.

EN PREPARACIÓ

Les comunicacions internes del Poble Català: 1. *Les Comarques*. 2. *Les relacions*. 3. *Les rutes* (Sèrie de tres qüestionaris), per J. M. Batista i Roca i J. M. de Casacuberta.

La Família (Quart sobre «Les jornades de la vida»), per Telesforo de Aranzadi, Tomàs Carreras i Artau i J. M. Batista i Roca.

MANUAL PER A RECERQUES D'ETNOGRAFIA DE CATALUNYA. A punt de sortir.
ESTUDIS I MATERIALS. Vol. III. Cursos de 1917 a 1921.

Dipòsit principal en les llibreries: Agustí Bosch, Ronda de la Universitat, 5, i Verdager, Rambla del Mig, 5, Barcelona.

RF-15-50

Impressor